

Чурапчы улуусун хаһыата

ХАҒЫАТ 193: СЫД АЛТЫНҒЫ 15 КИЛОҒЫМ. 193.

2002 年
CET4 真题
7 选 10
490003P
Page 133-134
18882-28331

Клиш аймах историктыгар сүнгэн султалар Улуу Октябрьскай революция 85 сыла туолуутунан ууус-ка олоорор бары сарин, тыыл, үлэ ветераннары, куту кайыруллу кыттылаахтарын, коммунисттар, улуус бочулалар гражданинарын истинник өсөрүлүмүн!

бу Октябр баяннамасыга бар дигән өйдәтмәләр сәмәтләнмәгән, өйдәтмәләр диктатик илгә-
ро, илмәтлән өсүсләк үзлә, сүддә илгә кәтмәтләр. Сәтә нәртүтүн хәрәтәтлән сүддәкә тәһәрәтлән,
хәрәтлән асәтлән Уллу Октябрьскәй сәмәтләнмәтлән рәтәтлән истәтлән бәтлән кәтлән-сәтлән кәтләнмәтлән, дигән
сүдәтлән үмәтләнмәтлән тәтләнмәтлән бәтләнмәтлән сәтләнмәтлән сүк.

Энэхээс чиргээл тийт мэдсэн кыталанек дорубууны, таахрынгдах үлэни, бары кэрэни, үгүеу, сүрдэ-
ты, үгүлөөк, дьаллоск-доргүлэх олоку боларарыт.

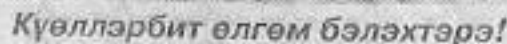
Улуустаагы ветераннар сзбизттэре.

Улуслук бари дыңаан-саргатын Бирдүүлүк уюна Экология күмүшүн иттиктик, истиктик эсэрдалымбиз!
Билигиттен хас бирдизимбиз бай-байдыктар дордору илгир сайына, кыркпак да сага буоллар,
сырдик санаада тэнгешар. Сага норуота сага саргактары сарымгылар, атын дойду астаахтарын кытта
тэнгиз хамсарылар бука бари билр кийи куудук кыгыл кээксон сага сайдыналах ологу тулуту үлөзө-
сөткөтөн калар кээсикпиз кээркэни, олохту уятуу тусуо.

Бүс баярлалын өдөрлөг уонна энгэрийн хотонг нэгийлэрин бөдөрлөтүтэ сүрүн амыааты уурар үтүө дэвээн билэһисыаар бөдөрлөйт.

Бүх бары хятадын дорнобуйлалыг, үлэнийгэр сүлжүүлэлтине, днэ кэрхэлгилгилгэр ил-эйз энгэр-
лэлтине

РФ Коммунистической партии Чувашской Республики районного комитета.

Улүүс дьаһалтатыгар

СОРУК БИИР – ДЬОН-СЭРГЭ ТУРУКТААХ ОЛОБО

Улууслуг оловоор-дьаһагар быһаччы сыһыаннаах биир улахан хампаанньа түмүктэнэ. Ол — улуус дьаһалтата бу сыл 9 ыйыгар ыһпыт үлэтин отчуотун уонна инники сорукутарын туһунан нэһиликтэр уопсай мунньактарыгар туруоруута. Сэтинньи 4 күнүгэр улуус дьаһалтатын планеркатыгар отчуоттар түмүктэрин уонна олох сүннүүлэринин нэһилиэһиньтэн кирибит критическэй этиллэри туоратыы дьаһалларын туһунан боппурус суолта бэриллэн, соботохтуу анаан-минээн көрүлүнэ. Планеркага нэһиликтэр баһылыктара, дьаһалта управлениетын начальниктара, тэрилтэлэр салайааччылара ы. ыр. иддэнэр кытыннылар.

Тустаах болгуруоһу көрүү ааспыт сыллартан эннэ уратылаах буолла. Мана, аһыттылыбыт отчуоттар сүһүбүлэринэн, нэһиллэктэринэн сылдыбыт биргэздэлэр салайааччылара, ол эбэтэр улуус баһылыгын солбуйааччылар В.И.Чичигинаров (бастамы солбуйааччы), А.С.Иустинюва, А.М.Кириллин уонна баһылык И.Н.Аммосов иһитиннэринлэри өмүрдүлэр, ол кэннэ салгыы Иннокентий Николаевич өлөрү түмүктээн уоскай сорукары турдуорда.

Итгэнгээ нэвчилсэнхэн улуус даяалхалтын үлэтгигэр бэйзтин санаабылын онгодо. Түмүк: куһағана суох, сөптөөхтүк үлэтгигэр дигэр. Оттон инники сайдыыга, сорууттарга сыһыаран кирибит кириинтикэ ордук туюхха туһуланна дигэр буоллахха, ону олору твортатыыга улуус даяалхалта итиннэ ылыммыт даяалхалларан былааньыттан көрүөбүт.

Бастаган үерэх управлениетыгар сыһыаннаахтар ханныктарый? Олор — оскуолалар, уһуһааннар материальнай-техническэй базаларын, оборудованиеларын саҥардыыга үлэлэһии, үөрэнээччилэр бэрээдэги кэһилиилэр туюрбатыга болломтону туһайыны, ЕГЭ-бэ үөрэнээччилэри сэргэ төрөппүттэргэ семинардары, үөрэттиини ытыты. Эмиз манаа сорох сирдэргэ оскуолалар тымыһылара, уһуйааннарға оёо аһа мөлөөгө ахтылыбыт, Мэндэганыга санаа оскуола тутуутугар управление өттүттэн кыттыны, үлэлэһии эрэйиллибит. Доруобуйа харьыстаылыгыр 4 нэһилиэккэ тиийи эмтирини мистэстигэр практикалыыры, врачтары сыртынанарыыны, Хайахсыска гразелечебинцаны туруорсубуттар. Культура управлениетыгар Аладарга библиотека фондатын хаһатарга, культурнай дыһаалларга санаа формалары, ньымалары киллэрээргэ эппиттэр. Тыд хаһаайыстыбатын управлениетыгар сир үлэтигэр үлэ барбатын, плем-үлэ, специалистар наадаларын ыйбыттар, Болугурга тон һырзай төрөөһүнүгэр дотацияны туруорсарга итиннээ үгүс сирдэргэ киңирэр сайабалыанналары болгомтолоохтук көрөүргэ этиллибит.

Бэрээдэж болгуурша тумнуллуба-
тах. Арыгылааһын элбээбитин, бэрээдэж
сатарыйбытын уонна манньык кэмгэ че-
олоххо үлэ мөлтөтүллүбүтүн чолчулаан
ыйбыттар. Капитальнай тутуу, "үтүө
дыалалар" объектарын ситэрин
туһунан хас нэһилиэк бары этилээх, ту-
руорусуулаах. Маньаха улуустаскаы капи-
тальнай тутуу управлениетынан ким пи-
лорама буларга, ким тутуула турар
спорт-саалаларга, учууталлар олорор
уопсай дьыалаларга көмө көрдөөбүттэр.
Хатылыга Туолума суолун оңорорго, Чу-
ралчы сэлээннээхтэргэр таас тутууга ычча-
ты тардарга этилээхтэр.

Хааччийны эйгэтгэр, Болтоглогор-
го килиэби таһыы ыараабыт, Кытаанах-

ха бэлээрнэ оборудованиета эргэргбит, Хоптобо, киниттэн ураты сыттына сытар собуруу нэһиликтэргэ арыгы атыыта бобуулан, кэллн-барыы, сырыы кининиз баалбул, Чурагчы сэлэннэһитигэр кинн баанньык үлэлээбэт, Итинник хас нэһилиэк ахсын тустаах кыһалбаа болломтому эмиз эрэйбитэр. Элбэх кинритикэ сэбээс, почта үлэтигэр киирбит. Сүрүннэни, радио, телефон үлэлээбитэр, АТС-тар эргэлэргэр, "Саха сирэ" бизириини көрбөттөрүгэр. Аны "Саха олох" хаһыат хаачыстыбатыгар уонна соробор дьонно быраактаммат хаһыаттар тийиниллэригэр сурутааччылар эмиз санааларын эппитэр. Оттон хаһыаттар, почта кэмигэр тэрдиллибэттэрин тулунаан кэпсэтин, ыйытык бүгүн ону тарбаттар почтовой сэбээсгэн адыас тусла турда. Начальник Г.А.Афанасьева быһаарыыта истилиннэ.

Кирибит критичесэй этиклэртэн улуус дьаалтата бэйэтин ирээттигэр ыһынан, олору тюратарга чолгу манньк дьаалтар быладанарын бэлэтээнэ. Ол эбэтэр тэрлэтэлэр итин иһин иэстэрин төлөспөттөрүгэр үлэлэхэргэ, ынат лидердэрин штаттарыг тутары көрөргө, сорох сирдэргэ кадрдары буларга, үлэ министэтин таһаарыыга алмаасты кырылыһыыр уонна ювелирной сыяктары аһарга дьүн. Ол кэннэ соруктар, дьэ, ювелизкэр дьаалталарыгар эдэрийдэниһилэр.

— Улуус дьаһалтата отчуоттаата, сыл 10 айынан бу эмиз барыа. Ону таһынан нэһилиэниэнни кытта араас таһымнаах көрсүүһүлэри ыытан кэллбит. Тэрилтэ-лэргэ сырыттыбыт, анардас ветерина-ры кытта 2 төгүл көрсүстүбүт. Улуус дьаһалтата ылыһар хайысхаларын, дьаһалларын олоххо киллэрингэ сорох управлениелар начальниктара, тэрилтэ-лэр салайааччылара миэстэттигэр күөс-көмө буолбатыгыт, кыһамматыгыт, Улууһу салайсар, үлэни тэрийсэр буол-лахха, бэйэ-бээр кыһалбаны сирэйдэ-эн-харыхтаан туруоруохха, бииргэ үлэ-лэһиэххэ баара. Аны бу отчуоттарга нэһилиэктэр баһылыктара эмиз отчуот-таабыттара буоллар, боппурус өссө сытыһытк тууро эбит. Итиннэ Хатылаша, Хоптово буолбут мууһахтар көрдө-дүлэр. Бэйэни салайаһыыга киирбиппи-тинэн даһаны миэстэттигэр олохтоох са-лайыһыны оруола күүһүрүөхтөөх, — диэтэ улуус баһылыга И.Н.Аммосов.

Мунунак элбэх кириптикэ кирибит управлениелар начальниктарын, тэрилтэлэр салайавчыларын уонна нэһиликтэр баһылыктарын быһаарыыларын иһиттэ. Ол кэнээ айыытыларга хоруйданна. Салгыы кэлсэтинигэ Хатылы нэһилиэгин баһылыга У.Н.Атласова, улуустаагы ис дьыала отделын начальнига К.К.Неустроев кыттан, отчуот сүмүһүнэн бэйэлэрин санааларын үлэһиннилэр.

Планерканы түмүктүүрүгэр Иннокентий Николаевич болдомтону бу ахсынныыга ыгтыллыахтаах быыбардарга туһаайан туран, улуус бары таһымнаах салайааччыларын сорухтара биир — дьон-сэргэ туруктаах олобун хааччыйыыга үлэлээһин диэтэ уонна ону ситиһэргэ биир сыаллаахтык, түмсүүдээхтик үлэлииргэ эттэ.

Ити кээнитэн улуус баһылыгын солбуйаачы А. С. Иустинава улууска сэткэниин ыйга ытыллар дьаһаллар быһааннарын билиһиннэриитинэн мунууах үлэтин түмүктээтэ.

С.СМИРНИКОВА.

МИЛИЦИЯТА ТЭРИЛЛИБИТЭ 200 СЫЛЫН ТУОЛАР БЫРААҤЫННЬЫККЫТЫНАН ИТИНТИК ЭҔЭРДЭЛИБИТ!

Дьэ кэргэниэн быраабы харыстыр органнарга сулуус-палааһын, ийэ-аҕа үлэлээн аастыт суолларын оҕолоро салгы-ылара битирэниэн эрэ сөп. Милиция ыраахан, түбүктээх үлэтин оҕо эрдэхтэриттэн дьэ кэргэнгэ билэ-көрө, убаастыы үөрэммит дьон бу идэҕэ олох биэрбит аналлар күүрдүк ылсан, сөптөөхтүк өйдөөн үлэлииллэрэ саарбаҕа суох.

Биһиги отделбытыгар 60-с сылларга үлэлээбит милиция сержант Н.Н.Евграфов бэйэтин кэнииттэн үс уола милиция со-трудниктарынан буолбуттара. Улахан уол Константин Никола-евич Иркутскайдаагы милиция орто анал оскуолатын ситиһилээхтик бүтэрэн биһиги отделбытыгар старшай учас-тковый, дэһэнаватель дуоһунаста-рыгар үлэлээбитэ. Бэйэтин кини билиилээх, профессиона-нальнай үлэбит быһытынан көрдөрбүтэ. Өссө да үгүһү оҕоруох, үлэлиэх киһи доруо-булатынан солбучу олохтон туо-раабыта. Кыра уол Дмитрий 1992 сылтан биһиэхэ үлэлиир. Биһиги — следователь көмө-лөөһөччүтэ, милиция старшай прапорщикта, милиция үрдүкү оскуолатыгар кэтэктэн IV курска үөрөнөр. Кэлин орто уол Федор эмиз ис дьыала органыгар үлэҕэ кирибита, биһиги Дьоккуускай куорат ис дьыалаҕа управлениетыгар үлэлиир.

60-с сылларга Чурапчы ми-лициятыгар следователитэн А.Д. Борисов үлэлээбитэ. Биһи-

ДЬИЭ КЭРГЭНИНЭН — МИЛИЦИЯ СУЛУУСПАТЫГАР

гини отделга кини сизинэ Татьяна Корнилова тыа хаһаайыстыба-тын академиятын юридическай салаатын бүтэрээтүтүн үлэни сымдыар. Татьяна эһэтин уонна аратын, биһиги министерство эппиэттээх үлэһитэ, милиция подполковника Иван Леонть-евич Корнилов үлэлээбит суол-ларын эрэллээхтик салгыар.

Улуустаагы ис дьыала от-делын биһиги начальнига, милиция подполковника К.К.Неустроев ис дьыала ор-ганыгар үлэтин 1981 сылтан я-дэскай милиционерынан саҕалаабыта. Кэлин Краснояр-скайдаагы милиция орто, Ир-кутскайдаагы милиция үрдүкү оскуолатын үөрэнэн бүтэр-

битэ уонна 1985 с. Уус-Алдан оройуонугар участкайынан, салгы ОБХСС-ка үлэлээбитэ, онтон начальнига солбуйаач-чыга, криминальнай милиция начальнигар үөһэ таһаарыллы-быта. Константин Константино-вич Россия ИДМ-н салайар кадрдары бэлэмнээр академия-тын үөрэнэн бүтэрээтүтүн биһиги отделбытын салайар. Неустроевтар дьэ кэргэнтэн ийэлэрэ, милиция старшай прапорщикта Розалия Николае-вна Амма ИДМ-гар үлэ саҕатын младшай инспектора. Быраат-тарын, ийэлэрин кэнииттэн ки-нилэр улахан кыыстары Татьяна уонна уоллара Владимир, Си-дор эмиз милиция идэтин тал-

бытара. Константин Констан-тиневич төрөттүт кыһа Роза-лия Амма орто оскуолатын бүтэрэн бэйил милиция үрдүкү оскуолатыгар үөрэнэ кирибэ. Неустроевтар дьэ кэргэнтэрэ итинник бэйэ-бэйэлэриттэн утумнаһан милицияга си-тиһилээхтик үлэлииллэр.

Биһиги отделбытыгар би-лигин пенсионер, отставкага сылдьар милиция подполков-ника М.М.Макаров уола Спири-дон Михайлович, милицияга уһунук үлэлээн пенсияга тах-сыбыт старшай лейтенант И.С.Максимов кыһа Людмила Иннокентьевна, Мэҥэ-Хаҥалас улуутун отделыгар үлэлиир Татьяна Петровна, Прокопий Прокопьевич Билокиннар уола-ра Петр Прокопьевич, уолла-ах аҕа Алексей уонна Констан-тин Егорович Платоновтар, убайды-быраат Артамон, Вла-димир Драгуновтар, кэргэниин Саргылана, Николай Демья-новтар, Евдоким, Андрей Стру-ковтар, Любовь, Илья Макси-мовтар үлэли сымдыаллар. Милицияга дьэ кэргэниэнэн үлэлээһин ити курдук калыҥа-тан-калуҥаҕа салҕанар.

Галина БАИШЕВА,
милиция майора,
атаб начальнига.

Хаартыска: ис дьыала от-делын начальнига К.К. Неус-трово (унаттан бастаах турар)
дьэ кэргэнэ.

КИНИЛЭР ААТТАРЫГАР СУГУРУҔЭБИТ!

Милиция сулууспата олох ханнык баҕарар балаһыанньатыгар бэлэм буолары эбээһинэстиир. Бу идэ бааһырыны-эчэйини, өй-санаа өттүнэн охсууну, өлүүнү-сүтүүнү кытта күүлэстэх кэмгэр көрүүнүөһөрүнэн ураты ыраахан. Бэйэлэрин сулууспаларын толоро сымдыан олохтон туораабыт хорсун, бэринилээх биэр идэлээхтэрибт ааттара кинилэр биһигэ үлэлээбит доҕотторугар, кэлэр да кэлүөнэ со-трудниктарга үмүкүлүбүт холобурунан буолуоҕа.

МАКАРОВ
Дмитрий Гаврильевич

Милиция старшай сержант. 1969 — 1973 сс. Чурапчы отде-лыгар рядовой милиционерынан үлэлээбитэ. 1978 сыл ыам ыйын 9 күнүгэ Эдигээн улуутугар дуулурунай эбээһинэһин толо-ро оҕорон отдалга кирибт кини-тэн саатын бидьаһына сурдук тына быстыбыта.

СКРЯБИН
Артем Тимофеевич

Милиция капитана. 1952 — 1963 сс. Чурапчыга уго-ловной розыск инспекторынан үлэлээбитэ. 1965 сыллаахха Томпо оройуонугар командиро-каҕа сылдьан кини өлөрбүт дьону туһу кэмгэр икки мото-рай оҕочолор харсыһыларыгар олохтон туораабыта.

МИЛИЦИЯ СОТРУДНИКТАРА — АҔА ДОЙДУ КӨМҮСКЭЛИГЭР

Чурапчы ис дьыалаҕа отдела араас кэмгэрэ үтүө суобастаахтык үлэлээн аастыт со-трудниктарынан кини туттар. Кинилэртэн сорохлоро АҔа дойду Улуу сэриитигэр кыттыбытара, эдэр калуҥа со-трудниктара хорсун санаа, чияһинэй быһыы холобурунан буолбуттара. Бүгүн биһиги кинилэри аҕан-санаан баһарбыт ытык изпит буолар.

АҔа дойду Улуу сэриитигэр Саха сириттэн 257 милиция со-трудниктара кыттыны ылбытара. Со-трудник Валентин Васильевич Павлов хорсун быһыыны көрдөрөн милиция үлэһитэриттэн аан бастааһын Советскай Союз Геройун аатын ылбыта.

Оттон Чурапчы оройуонуттан милиция старшай сержант, 1914 с. төрөөбүт Космофонт Титович Белолюбский фронтка тийээн 56-с гвардейскай стрелковой полкага отделение командиринан аҕаммыта, АҔа дойду Улуу сэриитин II степеннээх орденынан наҕараадалааһыта, 1944 с. Илинги Пруссия сармилэҕэ сымдыан олбута.

Сылтан Макаров Семен Степанович Чурапчыга НКВД-га инспекторды сымдыан фронтка ыҥырыллыбыта уонна 1943 с. ыргыс толоонугар хорсунук охтубута. 1914 с. Теллэйгэ төрөөбүт Трофим Михайлович Борисов делопроизводитель-инспекторынан үлэли оҕорон сармилэҕэ барбыта. Кэлин эргиллэн кэлэн таатта олохсуйбута. Мэлдьахсн ыччата Васильев Егор Петрович, Теллэйтэн Лаврентьев Егор Давидович, Болонготтон Спелдрэ Роман Васильевич Идэ дойдутарын иһин чыстээхтик сармилээспиттэ.

Мэлдьахсэнтэн төртүттэх Марков Илья Иванович эмиз Чурапчыга милиционерды сымдыан фронтка ыҥырыллыбыта. Оһо пулеметчиһинан, онтон 76 мм орудие командиринан сулууспалабыта. Орел куораты босхолоһунта, Украинаны, Польшаны, Белоруссияны уонна Арҕаа Пруссияны босхолоһтута. Сармилэ Кенинберг куораты босхолоһунан түмүктээбитэ. АҔа дойду Улуу сэриитин I, II степеннээх ордены уонна Кыһыл Сулус орденынан, элбэх бойбуй медальдарынан наҕараадалааһыта. Сармилэ кэлэн баран 1947—1950 сс. завод командиринан үлэлээбитэ.

Сармилэ кэнииттэн Чурапчы оройуонун ис дьыала отделыгар Ленинград фронтугар сармилээспит, "Бойбуй үтүөлэрин иһин" медалынан, АҔа дойду Улуу сэриитин II степеннээх орденынан наҕараадалааһыт Петров Николай Афанасьевич кэлэн үлэлээбитэ. Милиция майора государственной баһаарнай надзор начальнигынан үлэли оҕорон пенсияга тахсыбыта. Паспортнай астуол начальнигынан үлэлээбит милиция майора Каженкин Андрей Дмитриевич Япония империалистарын утары сармилээспитэ, "Хорсун иһин", "Бойбуй үтүөлэрин иһин", атын да медалдарынан наҕараадалааһыта.

Милицияга эҕэлэ суох үлэли сымдыан сэрки хонутугар охтубут, өлүүнү-сүтүүнү көрсөн этэҥгэ эргиллэн кэлэн барзадак олохтонуугар үлэлэспит биэр идэлээхтэрибт ааттара, кинилэр хорсун быһыыга биһиги со-трудниктарга мэдэҥ холобур буолара саарбаҕа суох.

К.Е.ПЛАТОНОВ, юстиция подполковника,
РФ Ис дьыалаҕа министерствотын
үтүөлээх со-труднига.

Россия милицията тэриллитэ 200 сылын туолуутугар аҕаммыт балаһалары Оксана ЖИРКОВА бэлэмнээтэ.

ИРДЭБИЛЛЭЭХ САЛАЙААЧЧЫ, ҮТҮӨ ТАБААРЫС ЭТЭ

буйааччытынан үлэлэспитэ. Оперативнай үлэҕэ солбуйаач-чынан Г.Г. Алексеевы Амматтан аҕалбыта. Мэҥэ-Хаҥалас ычча-тын И.М.Михайловы ыҕыран аҕалан общественнай бэрэдэ-ги харыстааһынга начальнигы солбуйааччы дуоһунаһыгар олордубута. Отдел салалтата бу састаабынан дьонго-сэргэҕэ биллэр тына бэрт ситиһилээх-тик үлэлээбитэ. Бу сылларга республиканы бүтүннүү аймаа-быт дьыалалар: милиционер Сивцев, участковой Дьяконов-скай дьэ кэргэнтэрин сийдиһиһик өлөрүүлөр тахсы-бытара. Маныаха тэрээһиннээх, үрдүк таһынаах професси-ональнай оперативнай үлэлэр ытыллыбыттарын түмүгэр бу-руйдаахтар буоллан, эппизикэ тардыллыбыттар.

Виктор Викторович үлэти-гэр олус бэринилээҕэ, онук сыһыаны хас биридиибиттэн ирдиир. Биһиги, оччолорго саҥа үлэлэн эрэ со-трудник-тар, кини аҕардас көрөртүтэн салларбыт. Сөбүлэбэтэҕинэ элбэҕи саҕарбаха эрэ бүтэ-йди иҥиэттэн кэбигэрэ, оттон дьыала арыллыбыт буоллаҕына үөрэн биэр тыһынан: "Ма-ладьастар!" — диир. Бу сыл-ларга милицияга араас салаа-лартан специалистар үлэли кэлбиттэрэ. Учууталлар В.Н. Константинов, Е.М.Ефимова, Г.Р.Софронов, тыа хаһаайы-стыбатын специалистара В.Н. Местников, В.С.Собокин, С.А. Артемьев уо.д.а кэлэн отдел үлэтин илэһэн-саҕалаһан бар-бытара, кинилэр биһиги кол-лектив баар-суох түмүс туттар

дьонноро. Маны сэргэ армияга сулууспалаабыт уолаттар кэлэн үлэлэрин саҕалаабытара, би-лигин хайы-үйэҕэ охтубуттар.

Начальник ол курдук хас биридии со-трудникка милиция үлэтигэр быһахтык сананар киһи үлэлээбитин, ис сүрэгит-тэн ыһынар эрэ киһи милицио-нер буолуостааһын айдэтерэ, онук санааны иҥэрэ сатыра. Мин үлэҕэ кирирбэр, бастаах дьахтар буоларбынан буолуо, күүстээх бэрэбизиркэни ыһыт этэ. Тус олохтун, үлэти быһыытынан хаачыстыбаһын, дьон-сэргэ ортотугар мизээ дьахтар быһыытынан хайдах сыанабыл баарын — барытын бэрэбизиркэлэспит. Уопсай-ынан, кини эр дьон коллекти-вин салайар буолан, дьахтал-ларга бэрт сэрэхтээхтик сыһааннаһара. Үлэҕэ кирибпи-лин кэннэ ыҕыран ылан бэрт уһунук кэлэспитэ: "Коллектив биэр түмүсүлээх буоларыгар, илэҥ кэмин туһалаахтык өтэ-арга, со-трудниктар кэргэттэ-рин кытта үлэлэһэргэ биһигэ ылсан үлэлэс, мизээ көмөлөс", — дьэбитэ. Уус-уран самодя-тельноһу үлэҥ тас өттүгэр үлэ-лэт дьон көрдөспүтэ.

90-с сылларга улуус кэһиликтэригэр спортивнай күрэхтэһиһилэри, концерттары тэрийэн ыһыппытын дьон биһиги дьэри аҕар-саныыр. Виктор Викторович элбэх да та-лааннаах үлэһиттэрдээхпин билбэхкэ олорбуппун дьэҥ үөрэр этэ. Бэйэҕэ хайаан да хорго, ансамблыга ыһаһара, күрэхтэһиһилэри байата иһили-

ра-саҕалыыра, тарыйсара.

Кини маҕды: "Калуҥаҥа калуҥа солбуйар", — дьэҥ ты-лааҕа. Бэйэтин солбугун, са-лалтаҕа салгы киһи үлэһити-эктэрин эрдэттэн бэлэмниирэ. Эппитин толорторон тэйэр ир-дэбиллээх салайааччы, олоххо-үлэҕэ охтубут буолан олус му-ударай киһи, ыһыһарылаах тыллаах аҔа табаарыс быһыытынан биһиги, кини үөрэнэччилэрэ, Виктор Викто-ровиһы олус үрдүктүк сыаналы-ыбыт, үгүстүк аҕабыт. 1997 с. кини министерствога секрета-риат начальнигынан өрө таһаарыллан үлэҕэ аҕаммыта. Барыыгар эрдэттэн бэлэмнээ-бит солбуга Г.Г.Алексеев на-чальнигынан аҕаммыта. Ми-нистерствога да кириэн баран Виктор Викторович Чурапчытын отделын туһугар элбэхтик сүүрэр-көтөрө, туруорсара. Биһиги ситиһибиттэн олус үөрэрэ. Аны Дьоккуускайтан хайбаан: "Маладьастар!", — ди-ирэ иһиллэрэ. Ханнык эмэ боп-пуруоспутун кыһан быһаарба-тахтытына киниэхэ кириэрбит. Кырдьык да, бүтүн отдел "аҕата" этэ.

Милиция полковника В.В.Аржаков ситэрбэтэх үлэтин биһиги кини оҕолоро — хара-был сулууспатын со-труднига Алексаңд, кыһа следователь, юстиция капитана Анна салгы-ыллар.

Г.ПЛАТОНОВА.

Хаартыска: В. В. Аржа-ков.

Чурапчы улуутугар В.В. Ар-жакову билбэт киһи, бука, аҕыйаҕа буолуо. Кини аҕардас тас хөстүүтүнэн бөдөҥө-са-дака, дүгүһүс куолаһа, дьонго аламаҕай сыһыана, ис-иһиттэн бэйэтигэр тардар хаачыстыбалардааҕа астыннарара. Милиция майора Виктор Викто-рович Аржаков Мэҥэ-Хаҥалас-ка криминальнай милиция на-чальнигынан үлэли оҕорон биһиги улуустуугар отдел на-чальнигынан 1986 сыллаахха аҕаммыт кэлбитэ. Бу дуоһунаска кини хайа да начальниктааҕар уһунук — 10 сыл үлэлээбитэ. Кини үлэлээбит сылларыгар от-дел мунугуан 104 үлэһиттэнэ сымдыбыта. Биэр сүүрүн болломтотун кадрды сүүмэр-дэһиһиҕэ уонна ону аттаран туруорууга уурбута. Ол курдук, оччолорго партия райкомун пропагандаҕа уонна агитацияга отделыгар үлэли оҕорбт В.Ф.Посельскайы ыҕыран пол-ит-чааска солбуйааччынан, кэ-лин кадрды кытта үлэҕэ сол-

Аатор сурутар эдилэр санаа
редакция позициятыгар малды сеп түбэлэр
буолбатах. Сурууска ыймаллар чалчыллар
кырдыктаалтарыгар эппинетини
автор тус байытэ сүтөр.